

Kommunala pensionärsrådet

Plats och tid 27 november 2019 klockan 08.58-12.11 i Ingenjören, Nässjö.

Beslutande Ann-Cathrin Gunnar (C), ordförande
Laila Norss (KD), kommunstyrelsen
Meta Boëthius (PRO) Bert Johansson (SPF)
Rolf Wilhelmsson (PRO) Monica Andersson (SPF)
Sören Klasson (PRO), § 48-51 Rolf Wessman (RPG)
Bengt Bonving (SPF) Katarina Wedin (SKPF)

Övriga Sara Lindberg (S), socialnämnden, ersättare
Anna Gerebo (M), kommunstyrelsen, ersättare
Ramona Gustafsson (PRO), ersättare Gunilla Wahlgren (PRO), ersättare
Uno Grahn (PRO), ersättare, § 48-57 Inga-Maj Hildingsson (SKPF), ersättare
Inge Andersson (SPF), ersättare Perolof Holst (SPF), ersättare, § 48-57
Gunilla Wahlgren (PRO), ersättare Inga-Karin Sandgren (RPG), ersättare
Mats Petersson, socialchef, § 48-55
Anneli Tellmo-Jung, avdelningschef
Per Andrén, verksamhetsutvecklare, kultur- och fritidsnämnden, § 48-54
Fatima Bergendal socialt ansvarig socionom, § 56-58
Jonas Almgren, enhetschef ekonomi, § 52
Amanda Rothén, utredare, § 59
Nealy Karlsson, sekreterare

Justering Socialförvaltningen den 18 december 2019
Paragraf 48-61

Sekreterare _____
Nealy Karlsson

Ordförande _____
Ann-Cathrin Gunnar

Justerare _____
Katarina Wedin

§ 48

Ändringar i föredragningslistan

Ett extra ärende tillkommer gällande information om KPR i Gislaved och behandlas under punkten övrigt.

Kommunala pensionärsrådet godkänner föredragningslistan med föreslagen ändring.

§ 49

Föregående protokoll

Bengt Bonving (SPF) och Lars Lagneby (SPF) var närvarande under mötet den 25 september 2019 men deras namn saknas på protokollets första sida. Förslaget är att lägga till deras namn på protokollets första sida.

Ordföranden uppger att från och med detta protokoll ska det enbart stå ledamot eller ledamöter istället för deras namn vid frågor och diskussion. Namn anges endast när ledamoten eller ledamöterna tar ställning, exempelvis vid behandling av ärenden som ska beslutas av socialnämnden och andra instanser.

Kommunala pensionärsrådet har tagit del av informationen och lägger den till handlingarna.

§ 50

Val av justerare

Katarina Wedin (SKPF) utses till att justera dagens protokoll.

§ 51

KPR önskar att få ta del av utvärderingen av projektet KulturLust

Per Andréén, verksamhetsutvecklare från kultur- och fritidsnämnden, redogör ärendet på storskärm. KulturLust är ett samverkansprojekt mellan Nässjö kommun, Region Jönköpings län, bildningsförbund och föreningsliv. Målet för projektet har varit att bryta ensamhet till social samvaro genom att delta i aktiviteter tillsammans med andra i en sluten grupp. Målet har också varit att under projektperioden utveckla en metod för hur inblandade parter kan fortsätta arbeta tillsammans för ändamålet efter projektets slut.

KulturLust-gruppen består av 4 deltagare som har träffats 1 gång per vecka i cirka 2 timmar i 16 veckor under perioden 4 februari-23 maj. Sammanlagt har det varit 16 träffar. En till två ledare har följt gruppen och varit med vid varje träff. Dessa ledare har även genomfört hembesök innan gruppen startades och informerat om vilka aktiviteter som ingår i upplägget. Syftet med hembesöket och att ledarna har varit med vid varje träff har varit att skapa trygghet hos deltagaren. Målet har varit att i största möjliga mån planera in aktiviteter ur det befintliga allmänna kulturutbudet i Nässjö kommun för att hålla kostnaden nere men också för att seniorerna ska känna trygghet att efter projektet besöka platser som de varit på under projektiden. 10 av 16 tillfällen har varit utifrån det befintliga kulturutbudet. Träffar utöver det befintliga utbudet har varit att prova på att måla, grön slöjd och musikquiz med personal från Studieförbundet Vuxenskolan och Medborgarskolan.

Deltagarna fick fylla i enkäter vid första och sista träffen. Fyra deltagare har fyllt i både före och efter-enkäter. Deltagarna hade höga förväntningar på att delta i KulturLust och de infriades. Alla fyra har skattat sitt välbefinnande högre i efter-enkäten. Två av fyra besväras mindre av ängslan och oro efter KulturLust. Enkätsvaren kan inte påvisa någon skillnad om deltagarna som besväras av ensamhet har blivit mindre efter KulturLust. Gruppen och aktiviteterna har varit viktiga för deltagarna. Att vara med i KulturLust har påverkat deltagarnas livssituation positivt.

Per Andréén visar på storskärm upplägget för höstterminen 2019 under perioden 1 oktober – 19 december. Sammanlagt blir det 12 träffar varav 12 deltagare har anmält sig. Intresse för KulturLust har spridit till andra kommuner. Per Andréén och Anna Sundling, äldrepedagog, blev inbjudna av Stockholm stad den 25 oktober för att informera om KulturLust.

En ledamot önskar att få svar på om projektet inkluderar de som bor i kransorterna.

Per Andréén uppger att projektet gäller de som bor i centrala Nässjö.

Per Andréén skickar utvärderingen av projektet KulturLust till sekreteraren som sedan vidarebefordrar till samtliga ledamöter.

§ 51, forts.

En ledamot önskar att få svar på könsfördelningen på deltagarna. Per André, verksamhetsutvecklare från kultur- och fritidsnämnden, uppger att 60 procent av deltagarna är kvinnor och 40 procent av deltagarna är män varav den yngsta är 80 år och den äldsta är 99 år.

En ledamot uppger att samtliga pensionärsföreningar har haft ett möte om att tillsammans genomföra ett projekt för ofrivillig ensamhet som sträcker sig över 3 år. Projektet finansieras av bidrag från allmänna arvsfonden som ställer krav på att endast en organisation kan söka detta bidrag. Förhoppningsvis ska detta projekt kunna nå de som besväras av ensamhet. Projektet är planerat med uppstart våren 2020. Pensionärsföreningarna har en stor utmaning att nå målgruppen som inte är deras medlemmar. Ledamoten ska skicka samtliga handlingar gällande detta projekt till sekreteraren som sedan får vidarebefordra handlingarna till samtliga ledamöter.

En ledamot önskar att få svar på om pensionärsföreningarna kan ta kontakt med en brukare som pensionärsföreningarna har fått information om besväras av ensamhet för att hämta denne till aktiviteter utan att bryta tystnadsplikten.

Mats Petersson, socialchef, uppger att det är personalen som får informera brukaren som tillhör målgruppen om möjlighet att vara med i olika aktiviteter. Om brukaren visar intresse för att vara med får personalen initiera till samtal för vidare planering av den praktiska delen. Han uppger att Sverige är det land som har störst ensamhetsproblematik i hela Europa. Därför är det viktigt att förebygga ensamhet genom samarbete med pensionärsföreningarna.

Flera ledamöter instämmer.

Mats Peterssons förslag är att socialförvaltningen tillsammans med pensionärsföreningarna anordnar ett samverkansmöte för vidare diskussion gällande att förebygga ensamhet. Socialförvaltningen skickar ut en inbjudan till samtliga pensionärsföreningar.

Anneli Tellmo-Jung, avdelningschef för särskilt boende, uppger att målet är att i största möjliga mån planera in aktiviteter ur det befintliga allmänna kulturutbudet för att hålla kostnaden nere och för att inspirera andra kommuner att ta efter denna modell.

Kommunala pensionärsrådet har tagit del av informationen och lägger den till handlingarna.

§ 52

KPR har fått information om att de boende på särskilda boenden måste betala för mat när de inte är närvarande. T.ex. om en boende under en helg skulle besöka sina barn och alltså inte vistas på det särskilda boendet, då måste betala för de matportioner de skulle ha intagit på boendet. KPR önskar att få reda på om detta stämmer.

Jonas Almgren, enhetschef ekonomi, redogör för ärendet på storskärm. Ett bildspel över avgifter för matkostnader för särskilt boende visas.

En ledamot uppger att om en brukare väljer att åka hem till sina anhöriga över helgen ändå får betala för maten på boendet vid frånvaro som är kortare än 4 dagar. Anneli Tellmo-Jung, avdelningschef för särskilt boende, uppger att de brukare som bor i särskilt boende har omfattande behov och endast brukar stanna en stund hos anhöriga under en dag. Dessutom har anhöriga inte heller hjälpmedel för att kunna ha en brukare över en hel helg.

Jonas Almgren uppger att det blir mer administrativt arbete för personalen om maten avbokas kort tid inpå frånvaro. Detta ärende har varit på remiss för inhämtning av synpunkter och behandlats tidigare på mötet med pensionärsrådet. En ledamot uppger att det inte blir mer administrativt arbete för personalen om frånvaro som är kortare än 4 dagar kan tillämpas enligt samma princip för de brukare som vistas på ett sjukhus.

Jonas Almgren uppger att skillnaden är att de som vistas på sjukhus avstår sin plats på särskilt boende medan de som väljer att åka iväg däremot inte avstår sin boendeplats.

Jonas Almgren informerar om att omsorgsavgiften per timme ökar från 313 kronor till 318 kronor. Måltidspriserna i socialnämndens verksamheter höjs med 2,5 procent från och med 1 januari 2020.

Kommunala pensionärsrådet har tagit del av informationen och lägger den till handlingarna.

§ 53

KPR diskuterade kolloverksamhet den 23 oktober 2019 och kom fram till att det inte var en bra idé. Inte många ville ställa upp på idén. KPR konstaterar att pensionärsföreningarna har aktiviteter även under sommarmånaderna såsom dagsutflykter, fester, boule, bangolf med mera. Och att medlemmarna utöver detta inte mäktar mer. Frågan om kolloverksamhet kan därför bordläggas.

Anneli Tellmo-Jung, avdelningschef för särskilt bonde, uppger att det framkom på samverkansmötet den 23 oktober att alla är eniga om att aktivitet för äldre är viktigt även under sommaren men att sommarkollo för äldre inte är genomförbart eller efterfrågas. Aktiviteterna måste då vara öppna för alla, inte bara medlemmar i en specifik förening. Dock ansåg inte pensionärsföreningarnas representanter att det är möjligt att erbjuda sommarkollo, de ansåg inte heller att det finns önskemål från deras medlemmar om att det ordnas aktiviteter som innebär övernattnig.

Föreningarna uppgav att de fått dra ner på denna typ av aktiviteter på grund av låg efterfrågan på lokal nivå. Flera av föreningarna erbjuder dock resor med övernattnig på riksnivå där medlemmarna är välkomna att anmäla sig.

Per Andrén, verksamhetsutvecklare från kultur- och fritidsförvaltningen föreslår att samordna alla aktiviteter från pensionärsföreningarna på ett och samma ställe. Socialförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen hjälper gärna till med att trycka upp programblad.

Anneli Tellmo-Jung uppger att om programblad blir klart till äldreveckan 2020 är det ett ypperligt tillfälle att marknadsföra sommarens aktiviteter.

En ledamot uppger att det ska finnas aktiviteter både i centrala Nässjö och i kransorterna.

RPG anordnar två aktiviteter per vecka under hela sommaren som är öppna för allmänheten.

Kommunala pensionärsrådet har tagit del av informationen och lägger den till handlingarna.

§ 54

KPR önskar att få svar på syftet med äldreveckan. Att under en vecka koncentrera intresset på de äldre i samhället eller att göra något speciellt för äldre under en vecka, gärna varje dag? På samverkansmötet har det diskuterats om att ordna en "grilleftermiddag" i stadsparken tillsammans med alla pensionärsföreningarna. Hur ska det gå till i kransorterna? Det har även diskuterats om en seniorgala, en musikfest på Pigalle med supé. När det är bestämt vilken vecka som ska vara "Äldrevecka" kan pensionärsföreningarna tillsammans med socialförvaltningen se hur många ordinarie aktiviteter föreningarna har just då. Och kanske lägga till något.

Anneli Tellmo-Jung, avdelningschef för särskilt boende, uppger att temat för äldreveckan 2020 inte är fastställt. Socialförvaltningen ska tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen och pensionärsföreningarna hjälpas åt att anordna äldreveckan 2020.

En ledamot föreslår att temat ska vara bryta ensamhet.

En annan ledamot föreslår att temat ska vara tillsammans med fokus på ensamhet. Per Andrén, verksamhetsutvecklare från kultur- och fritidsförvaltningen, är positiv till temat tillsammans. Det går att vidareutveckla temat, till exempel promenera tillsammans och sjunga tillsammans.

Anneli Tellmo-Jung uppger att hennes tanke är att under äldreveckan 2020 ska socialförvaltningen uppvakta medarbetarna som har gjort ett fantastiskt arbete med prisutdelning.

En ledamot instämmer. Jättebra initiativ från socialförvaltningen att uppvakta de medarbetarna som har gjort ett fantastiskt arbete. Ledamoten föreslår att det ska finnas en jury och möjlighet att nominera kandidaterna.

Ordföranden ställer frågan om de äldre är villiga att betala för att gå på en seniorgala.

En ledamot föreslår en föreläsning eller underhållning i form av allsång på scenen i Stadsparken. Pensionärer har inte råd att betala för en seniorgala.

Flera ledamöter föreslår att äldreveckan 2020 ska hållas under vecka 22, måndag den 25 maj till fredag den 29 maj.

Anneli Tellmo-Jung uppger att en arbetsgrupp kommer att tillsättas för att arbeta med äldreveckan 2020. En kallelse till detta möte kommer att skickas ut till samtliga ledamöter.

§ 54, forts.

Per Andrén, verksamhetsutvecklare från kultur- och fritidsförvaltningen, informerar om att både han och Anneli Tellmo-Jung, avdelningschef för särskilt boende, kommer att stå på torget onsdagen den 21 maj och torsdagen den 28 maj för att marknadsföra äldreveckan 2020. Per Andrén ansvarar för bokning av torgplats.

Kommunala pensionärsrådet har tagit del av informationen och lägger den till handlingarna.

§ 55

Förslag: flyttning av korttidsverksamhet inom äldreomsorgen

Anneli Tellmo-Jung, avdelningschef för särskilt boende, redogör för ärendet på storskärm. Den 20 februari fick socialförvaltningen via ordförandebeslut uppdraget att utreda möjligheten till en neddragning av platser inom särskilt boende inom äldreomsorg. I uppdraget står också att översyn av korttidsplatser ska inkluderas. I april fattades beslut om att avveckla Norrásagården och att flytta över kommunens korttidsplatser inom somatisk vård till Sjöbacken. Inriktningsbeslut togs om att omvandla alla fyra enheter på Sjöbacken till enheter för korttidsvård. Tre av fyra enheter är idag enheter för korttidsvård. Den sista och fjärde enheten på Sjöbacken är i dag en gruppboendestad för personer med demenssjukdom. Aktuellt förslag innebär att flytta över korttidsboendet för personer med demenssjukdom från Ingsbergsgården till Sjöbacken och att flytta Sjöbacken 3 till Ingsbergsgården. Fattas beslutet bör flytten ske i början på 2020. Förslaget innebär att hela huset på Sjöbacken arbetar med korttidsplatser som inriktning där fokus på hemmet och där kvarboende är målet.

Förslaget innebär att de brukare som bor på Sjöbacken 3 flyttas över som hel grupp med tillhörande persongrupp till nuvarande lokaler för korttidsverksamheten för personer med demenssjukdom på Ingsbergsgården. I den genomförda risk och konsekvensanalys som är gjord utifrån brukarperspektivet har inga risker uppkommit mer än de risker som flytten innebär. De nackdelar som är uppräknade med att flytta korttidsvården för personer med demenssjukdom från Ingsbergsgården är fördelar för Sjöbacken 3s boenden. Viktigt att påtala är att risk och konsekvensanalysen visar på att det finns risker för denna grupp med att inte flytta över verksamheten från Sjöbacken. Enhetschef på Sjöbacken har haft samtal med boende, dess anhöriga eller företrädare och informerat om det aktuella förslaget. Socialförvaltningen har informerat berörda medarbetare om förslaget. Beslut i ärendet sker på sammanträde med socialnämnden i december.

Risk och konsekvensanalys skickas ut till samtliga ledamöter.

En ledamot uppger att det är viktigt att samla kompetens inom ett område. En annan ledamot önskar att få svar på om förslaget är kopplat till besparingsåtgärd.

Anneli Tellmo-Jung uppger att det handlar om ett bra flöde vid hemgång för patienter från slutenvården till hemkommunen. Detta innebär en besparing av socialnämndens kostnader i betalningsansvar till regionens slutenvård.

Kommunala pensionärsrådet har tagit del av informationen och lägger den till handlingarna.

§ 56

Information om resultatet av socialstyrelsens brukarundersökningar för äldre 2019

Fatima Bergendal, socialt ansvarig socionom redogör för ärendet på storskärm.

En stor del av brukarna, både i hemtjänst och i särskilt boende ger positiva svar på många frågor. Särskilt viktigt är det med den höga andel positiva svar på frågorna som handlar om personalens bemötande, förtroende för personalen och trygghet i boendet med stöd av hemtjänst alternativt trygghet i det särskilda boendet.

Det finns områden, och då särskilt på områdena inflytande, information och tillgänglighet som kvalitetsmässigt kan bli ännu bättre. Detta gäller både för äldreomsorgen sammantaget samt för enskilda enheter inom hemtjänst och särskilt boende.

Äldreomsorgens enhetschefer har uppdraget att med brukarundersökningens resultat som grund analysera och arbeta tillsammans med personal och svarande. I Pilenarbetet fastställs varje enhets förbättringsområden. För 2020 kommer fokus fortsatt att vara att motverka ensamhetsbesvären, att synliggöra anhöriga i större utsträckning samt att arbeta med delaktighet och inflytande och där kommer man att arbeta med kontaktmannaskapet inom både hemtjänst och särskilt boende.

En ledamot önskar att få svar på om synpunkter från anhöriga finns med i resultatet.

Fatima Bergendal uppger att anhörigas synpunkter inte finns med i resultatet.

Anneli Tellmo-Jung, avdelningschef för särskilt boende, uppger att socialförvaltningen har en anhörigrupp på Facebook med aktuella händelser som de anhöriga kan ta del av.

En ledamot uppger att frågan gällande maten endast handlar om smaken men näringsrik mat är lika viktigt.

Anneli Tellmo-Jung uppger att socialförvaltningen har efterfrågat innehållsförteckningen över mat som levereras till samtliga särskilda boenden men endast har fått försäkran om att maten är näringsrik. Socialförvaltningen arbetar aktivt med att maten som serveras på särskilda boenden ska vara näringsrik.

En annan ledamot efterfrågar brukarenkät för anhöriga.

Anneli Tellmo-Jung uppger att det är en brukarundersökning men att det ofta är anhöriga som svarar utifrån deras synpunkter åt brukaren.

Kommunala pensionärsrådet har tagit del av informationen och lägger den till handlingarna.

§ 57

Information om resultat av brukarundersökning för korttidsvistelse

Fatima Bergendal, socialt ansvarig socionom redogör för ärendet på storskärm. Under perioden 1 november 2018 – 16 augusti 2019 har alla som lämnat korttidsvistelsen på Norråsagården/Sjöbacken och Ingsbergsgården erbjudits att svara på en brukarenkät. Under perioden har 32 svar inkommit.

Resultatet är mycket bra med tanke på flytten av korttidsverksamheten från Norråsagården till Sjöbacken under sommaren 2019. Majoriteten är mycket nöjda och svaren skiljer sig inte mycket från 2018 års enkät. Det är svårt att dra några större slutsatser då det är få som deltagit. Det finns därför inga större förbättringar som verksamheten behöver arbeta med men något förbättringsområde finns. Enkäten går att svara på digitalt via en länk från årsskiftet och det kommer fortfarande gå att svara på enkäten i pappersform för dem som önskar.

Syftet med undersökningen är att ge underlag för förbättringar på enheten. Undersökningen är också en del av förvaltningens arbete med brukarinflytande i det strategiska förbättringsarbetet, Pilen. Enhetscheferna arbetar tillsammans med respektive personalgrupp med förbättringar utifrån resultatet i undersökningen.

En ledamot önskar att få svar på hur länge en brukare kan vara på en korttidsplats. Anneli Tellmo-Jung, avdelningschef för särskilt boende, uppger att snittet är två veckor.

Ledamoten önskar att få reda på den längsta tiden som en brukare har varit på korttidsplats.

Anneli Tellmo-Jung uppger att det handlar om en månad.

Kommunala pensionärsrådet har tagit del av informationen och lägger den till handlingarna.

§ 58

Riktlinjer för anhörigstöd

Fatima Bergendal, socialt ansvarig socionom redogör för ärendet på storskärm. Denna riktlinje har skickats ut på remiss och samtliga ledamöter har fått tillfälle att inkomma med synpunkter. Information om riktlinjen kommer att finnas tillgänglig på kommunens hemsida och i form av broschyrer.

En ledamot önskar att få svar på om lunchportioner som serveras på kommunens restauranger har minskat sedan beslutet om att allmänheten får köpa lunch till ett självkostnadspris.

Ordföranden uppger att denna fråga hanteras av tekniska serviceförvaltningen. Förslaget är att behandla denna fråga på nästa rådsmöte den 26 februari 2020.

Kommunala pensionärsrådet har tagit del av informationen och lägger den till handlingarna.

§ 59

Information om medborgardialoger under år 2020

Amanda Rothén, utredare, redogör för ärendet på storskärm. Socialförvaltningen föreslår att medborgardialoger som kommer att genomföras under våren 2020 ska fokusera på följande områden; utvecklingsplan för funktionshinderomsorgen 2020-2026, äldreveckan samt funkisdagar. Till medborgardialogerna kommer ”Nära Vård-konceptet” att knytas. Det är ett samverkansarbete mellan regionen, kommunerna och SKL vars syfte ska föra vården närmare den enskilde på dennes villkor. Det kan exempelvis vara genom digitala insatser med mera.

Amanda Rothén uppger att det finns ett beslut från kommunfullmäktige angående principer för medborgardialog. Utifrån det kommer socialförvaltningen att föreslå för socialnämnden vilken eller vilka metoder som skulle vara bäst lämpade för en dialogform. Det kan till exempel vara enkätinsamlingar, workshops med mera.

Amanda Rothén önskar att få svar på vilka områden som rådet ser som viktiga att beröra/belysa i en medborgardialog.

En ledamot uppger ensamhet kontra brukarundersökning.

Kommunala pensionärsrådet har tagit del av informationen och lägger den till handlingarna.

§ 60

Information om KPR i Gislaved

En ledamot informerar om turbulensen i Gislaved gällande pensionärsrådet som inte har haft ett enda möte under 2019 på grund av förslaget från kommunfullmäktige att avveckla pensionärsrådet. 600 personer protesterade mot detta förslag som gav resultat. Gislaved kommuns avsikt är att återinföra ett pensionärsråd.

Ordföranden uppger att Nässjö kommun inte har några avsikter på att avveckla pensionärsrådet på grund av en väldigt värdefull dialog med ömsesidigt informationsutbyte mellan pensionärsföreningarna och kommunen.

Anneli Tellmo-Jung, avdelningschef för särskilt boende, uppger att pensionärsrådet i Nässjö har gått från informationsmöten till dialogmöten med samverkan mellan pensionärsföreningarna och kommunen. Detta har resulterat i ett fantastiskt gott samarbete.

En ledamot instämmer. Ledamoten tackar för det fina samarbetet och informerar om att en ny ledamot från PRO kommer att ta över uppdraget från och med år 2020.

§ 61

Förslag till KPR:s mötesdatum 2020

Förslag på mötesdatum är den 26 februari, 27 maj, 23 september och 18 november. Klockan 09.00-12.00.

Kommunala pensionärsrådet godkänner att mötesdatum fastställs till 26 februari, 27 maj, 23 september och 18 november. Klockan 09.00-12.00.
